

[REDACTED]

[REDACTED] dnia 31 sierpnia 2026 r.

[REDACTED]

Minister Edukacji Narodowej
Al. Jana Chrystiana Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Działająca w interesie publicznym, wnoszę petycję o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do umożliwienia placówkom kształcenia ustawicznego realizacji krótkich, w pełni zdalnych kursów e-learningowych (z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) na potrzeby ustawicznego rozwoju zawodowego osób wykonujących niektóre zawody medyczne.

Na wstępie przytaczam kluczowe przepisy, których interpretacja i wzajemne relacje stanowią barierę organizacyjną o której zniesienie postuluję:

- § 24 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2023 poz. 2175, ze zm.) stanowi: „Zaliczenie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.”
- § 24 ust. 8 przywołanego powyżej Rozporządzenia MEN wskazuje, że „Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzone w formie: 1) *dziennej* – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu; 2) *stacjonarnej* – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu; 3) *zaocznej* – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.”
- Jednocześnie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie ustawicznego rozwoju zawodowego osób wykonujących niektóre zawody medyczne (Dz.U. 2024 poz. 674) określa formy samokształcenia i dokumenty potwierdzające ich realizację. W szczególności, załącznik nr 1 przewiduje – jako formę samokształcenia –

„udział w trwającym nie krócej niż 2 godziny dydaktyczne i zakończonym testem kursie realizowanym za pośrednictwem sieci internetowej z ograniczonym dostępem, przy czym godzina dydaktyczna trwa 45 minut” (lp. 10) oraz wskazuje, że potwierdzenie realizacji tej formy następuje poprzez zaświadczenie wystawiane przez „organizatora ustawicznego rozwoju zawodowego”. Zgodnie z § 4 rozporządzenia MZ, to właśnie „organizator ustawicznego rozwoju zawodowego (...) wydaje zaświadczenie potwierdzające realizację formy ustawicznego rozwoju zawodowego” oraz potwierdza udział w formach samokształcenia z lp. 2–10 na podstawie listy obecności.

W świetle powyższego, przedstawiam dwa zasadnicze zagadnienia, których rozwiązanie, mogłyby przyczynić się do efektywniejszych rozwiązań legislacyjnych.

1) Kurs e-learningowy z lp. 10 rozporządzenia MZ z dnia 19 kwietnia 2024 r. a wymóg testu stacjonarnego w formach pozaszkolnych

Treść załącznika nr 1 (lp. 10) do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 19 kwietnia 2024 r. przewiduje krótkie, elastyczne formy e-learningu – minimum 2 godziny dydaktyczne online, z testem końcowym – jako wartościową formę samokształcenia osób wykonujących niektóre zawody medyczne. Konstrukcja ta odpowiada istocie e-learningu: zapewnia możliwość udziału niezależnie od miejsca zamieszkania i dostępności komunikacyjnej osoby poszukującej kształcenia.

Tymczasem uregulowania Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r., przewidują, że jeśli placówka kształcenia ustawicznego prowadzi kurs jako formę pozaszkolną z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, to „zaliczenie (...) nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik” (§ 24 ust. 5). W praktyce oznacza to konieczność dojazdu uczestnika wyłącznie na test/zaliczenie, co – w przypadku kursu zaprojektowanego jako w pełni zdalnego – zaprzecza podstawowej wartości e-learningu (dostępność ponadregionalna). Rozwiązanie to jest mało efektywne organizacyjnie i kosztowo dla uczestników oraz organizatorów (konieczność utrzymywania wielu punktów egzaminacyjnych, dodatkowe terminy sesji), a w wielu wypadkach wręcz hamuje upowszechnienie krótkich, kompetencyjnych form edukacyjnych, które w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 19 kwietnia 2024 r. są punktowane.

Podkreślenia wymaga, że rozporządzenie MZ z 19 kwietnia 2024 r. nie zastrzega, aby test musiał być przeprowadzony zdalnie – wymaga, by „kurs był realizowany za pośrednictwem sieci internetowej z ograniczonym dostępem” i „zakończony testem”. Jednak z perspektywy idei e-learningu (i realiów funkcjonowania zawodów medycznych w całej Polsce) racjonalne

byłoby umożliwienie – przynajmniej w tym zakresie – zdalnej weryfikacji efektów (np. proctored online), przy zapewnieniu należytych zabezpieczeń tożsamości i samodzielności.

2) Niezgodność organizacyjna § 24 ust. 8 (dzienna/stacjonarna/zaoczna) z krótką, 2-godzinną formą e-learningową

W § 24 ust. 8 Rozporządzenia MEN z dnia 6 października 2023 r określono „formy prowadzenia” kształcenia (dzienna, stacjonarna, zaoczna) poprzez tygodniowy rozkład dni zajęć. W odniesieniu do jednorazowego, dwugodzinnego kursu e-learningowego przewidzianego w rozporządzeniu MZ (lp. 10), zdefiniowanie zajęć jako odbywających się „5–6 dni w tygodniu”, „3–4 dni w tygodniu” albo „co 2 tygodnie przez 2 dni” nie daje się praktycznie zastosować. Skutkiem jest realna niemożność realizacji kursu 2-godzinnego w modelach organizacyjnych form pozaszkolnych przewidzianych dla placówek kształcenia ustawicznego.

W rezultacie powstaje paradoks: placówki systemu oświaty – podmioty uregulowane, objęte nadzorem pedagogicznym i wysokimi standardami programowymi i dokumentacyjnymi – są de facto „wyliminowane” z możliwości realizacji krótkiej, punktowanej formy e-learningu (lp. 10 załącznika do rozporządzenia MZ z 19 kwietnia 2024 r.), podczas gdy rozporządzenie MZ dopuszcza, aby organizatorem był „organizator ustawicznego rozwoju zawodowego” bez wskazania, że musi to być placówka systemu oświaty. W praktyce oznacza to, że kursy te mogą być prowadzone przez podmioty niewchodzące do systemu oświaty, które nie podlegają nadzorowi pedagogicznemu – o ile spełnią warunki określone przez rozporządzenie MZ z 19 kwietnia 2024 r. i prawidłowo udokumentują udział oraz wydadzą zaświadczenie, zaś placówka kształcenia ustawicznego nie jest w stanie w ramach obowiązujących ram organizacyjnych przeprowadzić 2-godzinnego kursu w sposób zgodny z zasadami wynikającymi z § 24 ust. 8 Rozporządzenia MEN z dnia 6 października 2023 r.

Skutki obecnego stanu i argumenty za dopuszczeniem placówek oświatowych do realizacji kursów z lp. 10

Z punktu widzenia obywateli i jakości kształcenia placówki kształcenia ustawicznego dysponują dojrzałymi mechanizmami projektowania programów, weryfikacji efektów i dokumentowania przebiegu kształcenia, a także podlegają stałemu nadzorowi pedagogicznemu. Wykluczenie ich z możliwości elastycznej realizacji krótkich, zdalnych form punktowanych dla zawodów medycznych stoi w sprzeczności z dążeniem do podnoszenia jakości i transparentności oferty edukacyjnej w ochronie zdrowia.

W kwestii efektywności i dostępności wymóg testu stacjonarnego dla form prowadzonych zdalnie (§ 24 ust. 5) oraz wymogi tygodniowego rozkładu zajęć (§ 24 ust. 8) znoszą główną korzyść e-learningu, jaką jest dostęp ponadregionalny, i generują nieproporcjonalne koszty oraz bariery dla pracowników ochrony zdrowia pracujących zmianowo i w odległych lokalizacjach.

W aspekcie spójności systemu prawa, rozporządzenie MZ z 19 kwietnia 2024 r. punktuje i promuje krótką formę e-learningową (lp. 10) z testem, ale rozporządzenie MEN z dnia 6 października 2023 r. – w obecnym brzmieniu – nie pozwala placówkom w praktyce na jej wierne odzwierciedlenie (2 × 45minut i w pełni zdalne zaliczenie), przez co realnie ogranicza włączenie systemu oświaty do obsługi tego segmentu ustawicznego rozwoju zawodowego.

Postulaty *de lege ferenda*

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie proszę o rozważenie poniższych zmian:

1. Modyfikacja § 24 ust. 5 rozporządzenia MEiN z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, w kierunku dopuszczenia zdalnej weryfikacji efektów kształcenia (testu/zaliczenia) dla form prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przy spełnieniu wymogów identyfikacji uczestnika, nadzoru (np. online proctoring system) i integralności procesu egzaminacyjnego. Proponowana zmiana pozwoliłaby na zachowanie sensu e-learningu i lepszą harmonizację z formą z lp. 10 rozporządzenia MZ z 19 kwietnia 2024 r., przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich standardów jakości i wiarygodności egzaminowania.
2. Uzupełnienie § 24 ust. 8 rozporządzenia MEiN z dnia 6 października 2023 r. o możliwość prowadzenia w formach pozaszkolnych tzw. krótkich form jednodniowych (np. do 1 dnia, a nawet interwałów godzinowych) – przynajmniej dla niektórych form, w szczególności kursu umożliwiającego uzyskiwanie i uzupełnienia wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych, o którym mowa w art. 117 ust. 1a pkt 5 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – co umożliwiłoby realizację dwugodzinnego kursu e-learningowego przez placówki kształcenia ustawicznego.
3. Alternatywnie, rozważenie wspólnie z Ministrem Zdrowia doprecyzowania w rozporządzeniu MZ z 19 kwietnia 2024 r., że:
 - w przypadku prowadzenia kursów z lp. 10 przez placówki kształcenia ustawicznego dopuszczalne jest zaliczenie online, o ile spełnione są określone wymogi

identyfikacji i nadzoru (co de facto „otworzyłoby” możliwość pełnej zdalności w reżimie oświatowym), albo

- potwierdzenie i zaświadczenie wystawiane przez „organizatora ustawicznego rozwoju zawodowego” mogą być wydawane przez placówki kształcenia ustawicznego realizujące kursy z lp. 10 poza reżimem form pozaszkolnych – przy jasnym wskazaniu, że w takim wypadku nie stosuje się § 24 ust. 5 i 8 rozporządzenia MEiN z dnia 6 października 2023 r.

Uprzejmie proszę o rozważenie przeprowadzenia prac analitycznych w przedmiocie opisanych wyżej zagadnień w kierunku ewentualnych zmian legislacyjnych, które:

- umożliwią placówkom kształcenia ustawicznego – podmiotom objętym nadzorem pedagogicznym – realne i efektywne włączenie się w realizację krótkich, punktowanych form e-learningowych dla niektórych zawodów medycznych,
- zachowają wysoką jakość weryfikacji efektów kształcenia i wiarygodność dokumentacji,
- i jednocześnie przywrócą sens i walor dostępności kształcenia zdalnego (ogólnopolski dostęp bez niepotrzebnych barier logistycznych).

Z wyrazami szacunku,

